

Hví byggja føroyingar ikki skip í Føroyum!

Danir hava eitt orðatak, sum týtt til føroyskt sigur, at ikki ber til at blása og samstundis hava og goyma mjøl í munni-num.

Tað ið fæst burtur úr tí yvirnasjonalá skrólinum og danska/ra-hatinum her á landi, er tað sama aftur og aftur, at vit skulu sjálvir.

Men tá ið so á stendur, kunnu vit bara einki.

Hvussu hava ikki menn á tingi og uttáttings skrólað um, hvussu skeið tað er, at skip verða bygd uttanfyri Føroyar. Vit skulu sjálvir byggja skipini. Men hvat nú ??? teir, ið stýra realkreditinum, eru ikki javnaðarmenn. Kortini fall tað mær ikki inn at leypa á teir fyri tað, at teir siga, at skip, sum nú her eftir verða gjørd, eiga øll at verða gjørd her á landi. So mikið meira, sum bløð og menn hava skrølað um, at skip sigla ómannað.

Tað er ikki mánaður síðan, at ein av skrólarunum stóðgáði búi sínum á Havnargøtum og brikslaði mær, at Dam og eg færa landið niður í avgrundina, tí at vit høvdu fingið so mong skip til Føroyar, at annaðhvørt skipið siglir ómannað. »Hatta er nakað nýtt!« svaraði eg. »tí stutt síðan brikslaði tit okkum, at ov fá skip eru til okkara fiski menn. Vit hava ikki ført landið í undirgongd!« segði eg. Men tá ið skaðist hesin bóndsi harri og tók meira harðliga til orða: »Jú, tit hava skuldina fyri, at skip sigla ómannað — tit, ja, tit hava ført Føroyar at h... til ...!«

Tá fór eg, og hann smekkaði

billurðina aftur. Hesin sami maður leikaði óður, tá ið skip skuldu koma úr Belgju, og tað gjørdi fleiri enn hann. Men tá ið so Belgia ikki kundi lata økk um fáa skipini, tá blástu hesir somu menn og royndu samstundis at goyma mjøl í munni-num. Men rokili stóð langan veg iðntil einki var eftir...

Hvussu leikaði teir ikki í á sinni, tá framstandandi danir ætlaðu ser saman við góðum føroyingum at gera eina »hypermóðernað« skipasmiðju á Tvøroyri. Jú, tá leikaði teir orir við gallrøpum um, at nú færu danir at taka breyðið úr munni-num á føroyingum. Hvat hendi so? Jú, tað hendi, at danir segdu: »Vit meintu at gera eina góða gerð. Men er tað so leiðis at føroyingar sjálvir nú eru forir fyri at gera nýmótans skipasmiðjur, so lata vit teir í Harrans navni sjálvar gera tað. Og so trektu danir seg út av spælinum, og alt strandaði, og einki kom í staðin. Mong ár eru gingin. ... Hvussu er verðið nú ??? Jú, nú eru gallrøpini um tað, at stýrið fyri realkreditinum heldur, at best er, at føroyskar skipasmiðjur fáa frammi hjá rætt til skipasmið. Eg sigi einaferð enn, at eingin javnaðarmaður er í stýrinum. Men kortini fællur tað mær ikki inn at siga menninar ringar. Visir tað seg, at vit føroyingar eru slíkir drumbar, at vit ikki kunnu byggja nokk av skipum her í Føroyum, so ná lögtingið tað málið til umhugsan. Men beint nú gerst einki, tí tingið er jú ikki saman nú.

J. H. Danbjørg.

VIÐMERKINGAR

»Tungt er at hoyra . . .« um skattalóg

JAVNAÐARFLOKKURIN HEVUR LIÐUGT SKATTALÓG-ARUPPSKOT Í MILLUMTINGANEVND.

At »Dagblaðið« hættir ser at skriva langt um skattalóg. Føroyingar vita, at tað vóru menn úr sambandinum og sjálfstýrinum, sum bleiv fólkaflokkur, ið smiðaðu núverandi skatta lóg.

Og tað seinasta, sum liggur fyri viðvíkjandi skattalógini: er at javnaðarmenn í millumtinganevndini høvdu sít upp-skot til nýggja skattalóg liðugt, meðan umboðsmenn fyri fólka-flokkinn og sambandið einki uppskot høvdu, men kravdu at sleppa at leggja javnaðarmannauppskotið fyri flokkar sínar. Hetta máttu so javnaðarmenn ganga við til; tí tað skal vera ein meirluti til at sam-

tykkja eina lóg. Sjálvst um tjóðveldið og javnaðarmenn kundu verða samdir um eitt uppskot, rukku teir ov stutt fyri at fáa nakað samtykt, um ikki fleiri tóku undir við teimum.

Men nú koma bæði javnaðarmann og tjóðveldisflokksins broytingaruppskot til landsstýrisins uppskot til realitetsviðgerð og endaliga avgerð, tá ið tingið kemur saman aftur.

Gevið
føroyskar
BARNABØKUR!

KLAKKSVÍK Í DAG Vegasambandið í Norðoyum

Í DAGBLAÐNUM SKRIVAR »NORÐINGUR Í KLAKKSVÍK« (HÁKUN DJURHUUS?), AT JAVNAÐARMENN Í NORÐOYUM UNÐAN SEINASTA VALI LOVAÐI BETUR VEGASAMBAND, EISINI INNANBIGGJA Í KLAKKSVÍK.

Bláðið spyr, hvar verðið er av lyftunum um betri vegasam-band, og hvar bergholið er?

Vit kundu spurt aftur imóti: Í átta ár sótu fólkaflokksmenn við reinum meiráluta í landsstýrinum; hvussu nógv var tað avrikað vegasambandinum til frama?

Strígt og greitt: **EINKI!** Sum kunnugt stóðgáði fólka-flokksmenn so gott sum allari veggerð í Føroyum!

Tí kom vegasambandið í Norðoyum eisini stórliga í afturhond. Tann peningur javnaðarmenns stýrið higartil hevur útvegað, hevur ikki verið nóg mikil til útbyggjan av vegasambandinum í Føroyum — heldur ikki í Norðoyum — aftaná hima samfelagsoyðandi fólkaflokksskið niðurgongutiðina. Nú fara tó samráðingar fram um fullfígjan av øllum vegasambandinum í Føroyum — og m. a. um miljónapening til Norðoyar.

HVUSSU við bergholinum spyr blaðið?

Tað var undir fólkaflokksstýrinum, at málið um bergholið varð lagt inn á ting; men fólkaflokksmenn við Hákon Djurhuus á odda havnaði tí í onkrari skrivborðsskuffu í Tinganesi.

Hvørki Hákon Djurhuus ella nakar fólkaflokkssmaður retti hondina frá síðuni fyri at fremja hetta mál.

IKKI fyrr enn javnaðarmenn komu í landsstýrið varð farið undir at fremja hetta mál, og higartil er komið so langt:

1. Bergholið er skitsupprokterað til 6—7 milj. kr.
2. Verkfrøðingafelag er í ferð við at gera detailprojektið.
3. Samráðingar fara fram um íleggjarpeningin.

Bert harmaligt, at ikki er komið longur ávegis; men hetta er ovurstórt peningamál, og arbeitt hevur verið við ágrýtni fyri at útvegað peningin í sambandi við hina stóru landsætlanina um fullfígjan av øllum vegasambandinum í Føroyum.

Bláðið sigur um vegirnar í Klakksvík:

»..... Innanbyggja, eru vegirnar síðan tá versnaðir og forsomdir, so at fólk ikki í vátveðri hætta ser út á vegirnar uttan at verða hunddálka...«
»..... Far út á vegirnar í Klakksvík. Har er vandamikil at ganga, verri enn eftir gotu upp um fjall í myrkri.«
GLEÐILIGT — at fólka-flokksmenn hava rakt við hetta

sjálvst um hetta er dekaní seint. Javnaðarmenn hava lovað at gera sít besta til frama fyri betri vegsambandi innanbyggja, og hetta lyfti stendur við!

Tessverri hava teir ikki havt eitt orð at sagt í sóknarstýrinum hesi seinasta 4 árin — og vegirnar eru hareftir vorðir.

Teir, sum bygdini hava stýrt hesi ár, er ein samgonga av:

- 2 fólkaflokksmennum,
- 1 sjálfstýrsmanni,
- 1 leysgangara.

Uttanfyri hesa samgongu eru 2 javnaðarmenn og 1 tjóðveldis-maður, — ein minniluti, ið litið og einki hevur kunnað á-

virka hini skeivu kommunalpolitisku gongdini.

Nevnda sóknarstýrissamgonga hevur tveir mans á tingi: **SÁMAL PETERSEN**, ið hevur verið sóknarstýrisformaður í 3 ár, valdur av sjálfstýrinum.

HÁKUN DJURHUUS, ið umboðar teir 2 fólkaflokkssku sóknarstýrismennar.

(**NIELS Winther Poulsen**, landsstýrismaður sjálfstýrisflokksins, situr fyri kommunal-málum í landsstýrinum.

Tað er nasadjarvt og reiðiliga nógv avgjort at tveita javnaðarmennum fyri, at vegirnar í Klakksvík eru so ringir.

NEI — tað er undir leiðslu — og undir formannskap fólkaflokkssins — at vegirnar í Klakksvík eru so nógv »versnaðir og forsomdir, so at fólk ikki hætta ser út á vegirnar uttan at verða hunddálkaði.«

Lønarbati fiskimanna undir javnaðarmannaleiðsluni

Sum kunnugt høvdu javnaðarmenn á starvsskránni til seinasta val at veita fiskimennum 1000 kr. í minstuløn.

Tað bar ikki til at fáa semju um hetta punkt í samgongusáttmálanum. Men tað stóð opið til samráðingar. Var ikki avvist av samgonguni.

Javnaðarmenn hava allatiðina, síðani teir komu í landsstýri havt hetta mál frammi innanfyri samgonguflokkarnar.

Og at enda kom semja um tað.

1000 kr. er nú ein veruleiki sum minstuløn fiskimanna.

— — —

Tá ið tað var undir borðið, at semja fekkst um hetta mál javnaðarmanna, kom fjáltur á tjóðveldismenn, og teir bjóðaðu beinavegin yvir við 1200 kr. og ein prísviðbót, sum til samans lá so burturvið, at tað kravdi eina meirinnlaga uppá slakar 4 milliónur, sum lønjavngjarnur ongur pengar hevði til.

Men at koma við uppskoti at gjalda undirskotið hjá løn-javningargrunninum við, datt ikki tjóðveldismonnum til hugs. Tvørturímóti, teir deildu, so tað galti í homrum, yvir at skatturin var ov stórur, avgjaldini til løn-javningargrunnin plágðu fiskivinnuna og mátti tí avtakast, somu avgjald, sum fara í løn-javningargrunnin at gjalda

prísviðbót og løn-javning við.

Tilika hópisleysa stóðu vilja allir fiskimenn merkja sum vannvirðing av teimum, um uppskotsstillaramir skulu vønta, at teir fara at trúgva, at ætlanin hevur verið at fremja uppskotið.

Ov litil peningur frammanundan í grunninum, so krevja meira, heilar slakar 4 milliónur.

Afturat teimum 1000 kr. hava fiskimenn vundið undir hesum landsstýrinum undir javnaðarmannaleiðslu:

Fritið við løn, Útróðrastudningin hækkaðan frá atvikavist 2 og 5 oyrum til 15 oyru kg. fyri allan fisk.

Atstøður til nýggj skip.

Betri veiðarett í:

Grønlandi,

undir Íslandi,

við Noreg,

pensjónarrætt, tá ið hann

verður gamal, sjúkur, eins og

pensjónsrett til einkjuna, um

hann skuldi doyð á sjónum ella

heima,

hækkaðan barnastudning,

skattalætta við studningi til

hvørt barnið,

hækkaðan dagpening, frá 6

kr. til yvir 20 kr.

stytta biðingartíð eftir dag-

peninginum frá 15 vikum til 2

vikur,

fleirfaldaða skaðaviðbót,

økt arbeiðslíkindi í bygd og

byi,

o. s. fr.

Heldur tú ikki SOSIALIN?
So bilegg hann hjá postverkinum